

Hana Papežová

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Českých Budějovicích

Student:

Vysoká škola:
Ústav estetiky

Vedoucí * / Mgr. D. Ciporanov, Ph.D.
bakalářské práce

23.5.2011

Datum odevzdání posudku:

Recenzent * /
prof. PhDr. Aleš Haman, DrSc.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Estetika a hlubinná a tvarová psychologie

.....
(téma)

Autorka si ve své práci vytyčila úkol napsat o díle dvou představitelů hlubinné psychologie (psychoanalýzy), a to Sigmunda Freuda a Carla Gustava Junga „s ohledem na vklad, kterým přispěli k estetice 20. století“. Součástí záměru bylo také poukázat na význam tvarové psychologie ve vztahu k psychoanalýze, jak se projevil v pracích Rudolfa Arnheima a Antona Ehrenzweiga a pohlédnout na problematiku percepce kruhu z hlediska koncepcí těchto osobností i na možnosti její aplikace v oblasti antropologie a religionistiky.

Svou práci rozdělila do čtyř kapitol: první věnovala analýze myšlenek Sigmunda Freuda; začala úvodem do Freudova díla, v němž s pokusila podat přehled podstatných rysů jeho teorie nevědomí jakožto vytěsňených obsahů vědomí projevujících se jednak v „chybných“ výkonech, jednak v snové práci. V druhé části této kapitoly podala stručnou analýzu Freudových Výkladů snů, jejich symboliky a techniky. Pozornost věnovala dále vztahu psychoanalýzy k umění, jež ve Freudově pojetí této lidské aktivity bylo založeno na neuspokojení touhy a spočívalo na úloze fantazie a jejího napětí vůči realitě. V dalším výkladu se zaměřila na vztah fantazie a básnické tvorby, respektive na vztah poezie a hry. V závěrečné pasáži tohoto oddílu pojednala o Freudově studii Vzpomínka z dětství Leonarda da Vinci. Ve shrnujícím oddílu této kapitoly obhajovala ve stopách názorů Josefa Fulky Freudovu koncepci vztahu psychoanalýzy a umění proti výtkám kauzálního determinismu. I když Freudovi neumožnila psychoanalytická metoda dospět k odhalení podstaty umění, otevřel jeho přístup cestu k pokračování výzkumu směrem, který zůstával uzavřen teoriím omezeným na intelektuální přístupy k umělecké tvorbě a vytvářela předpoklady ke sblížení estetických teorií s se soudobou uměleckou praxí (surrealismus ad.).

Kapitola věnovaná C.G.Jungovi se zdá být šíře založena než pasáž o Freudovi.. V úvodní vstupu se zabývala problematikou kolektivního nevědomí a archetypů, které umožňují desubjektivaci vědomí, nabízejí možnost v úsilí o dosažení celistvosti bytostného Já splývat s nejšířšími souvislostmi kosmu a božství. Ostatně charakteristika cesty jedince k této bytostné individuaci archetypů naznačuje příbuznost této jungovské koncepce s mytologií a náboženstvím. Z psychologova díla si autorka vybrala pasáže o Joyceově Odysseovi a o Picassovi. Přijala výklad Odyssea jako uměleckou cestu přiblížení vědomí k nevědomí a v případě Picassově se opírala o Jungovu tezi o symbolické expresivitě Picassových děl vycházející z nitra umělce. V třetí části jungovské kapitoly se zaměřila na jungovské otázky symbolického výkladu mandaly jako posvátného kruhu. V závěrečném shrnutí naznačila odlišnost freudovského a jungovského pojetí nevědomí, jejíž hlavní rysy spatřovala v rozdílu analyzujícího freudovského a syntetizujícího jungovského přístupu.

Následující kapitola se zabývá „setkáním hlubinné a tvarové psychologie v myšlení Antona Ehrenzweiga a Rudolfa Arnheima. Jakkoli se snažila podat co možná věcný výklad tvarové psychologie, přece jen by – zejména v pasáži o Arnheimovi – zasloužil větší pozornost právě vztah tvarové psychologie a psychoanalýzy; autorce je ovšem třeba přiznat, že se snažila alespoň rámcově postihnout rozdíl mezi Ehrenzweigovou a Arnheimovou koncepcí, jež spatřuje v problematice celistvosti tvarových percepce a jejich narušení vstupem do oblasti nevědomí.

Poslední, čtvrtá část věnovaná „nástinu symbolické percepce“ kruhu, míří do oblasti symboliky, ale její souvislost s předchozími kapitolami je poněkud kusá, zasloužila by podrobnější rozvedení. Takto působí spíše jako dodatek nutný k dosažení požadovaného rozsahu.

Máme-li hodnotit celkovou povahu práce, je třeba vyzdvihnout, že autorka se neomezila pouze na literaturu vázanou na osobnosti, které byly předmětem jejího výkladu, nýbrž že se snažila vytěžit i další odbornou literaturu (Perniola, Borecký, Fulka, Neubauer – škoda, že nevyužila i dobré charakteristiky tvarové psychologie z knihy italského esteta Morpurgo-Tagliabue *Současná estetika* – vyšla i česky); dokázala také adekvátně využít i dostupné slovníkové a příručkové práce. Poněkud nejasný je odkaz na práci N. Barochové, která posloužila jako inspirativní předloha k osnově autorčina textu; zde by byla na místě podrobnější dokumentace.

Jakkoliv by bylo možné požadovat na předložené práci ještě další zamyšlení nad myšlenkovými, zejména filosofickými východisky i nad historicky situačním kontextem, do něhož spadají díla a osobnosti, jimž byla práce věnována (obrat k nevědomí na přelomu 19. a ve 20. století v souvislosti s duchovními krizemi a důsledky tohoto obratu pro estetické myšlení moderny a postmoderny; otázka intelektualizace a emotivity ve 20.století; problematika fantazie a umělecké imaginace atd.). Je však třeba uznat, že autorka uspokojivě zvládla terminologii předmětu a dosáhla přiměřené úrovně odborného vyjadřování (stranou ponechávám některé drobné nedostatky v užití slovesných vazeb – sloveso „odkazovat“ se pojí s akuzativem – odkazujeme na expresivitu /str. 23/, nesprávný přechodník /str.21/ atd.). Prokázala schopnost orientovat se v odborných textech a postihnout hlavní rysy jejich myšlenkové náplně. Hodnotím její práci jako velmi dobrou a doporučuji, aby byla uznána za vhodnou k obhajobě.

velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Čes. Budějovicích

23. května 2011

V dne

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích
Vysoká škola: **Fakulta:** pedagogická
bohemistiky 2003/2004
Katedra: **Školní rok:**

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zdeňku Šustovou
pro
obor **Učitelství pro 1. st. ZŠ, 4. roč.**

Pojetí literárního humoru Vojtěcha Steklače v tvorbě
Název tématu:
pro děti a mládež
.....

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Vymezení zkoumané problematiky

Vojtěch Steklač je dlouholetým a ojedinělým autorem kvalitní humoristické tvorby v kontextu současné české literatury pro děti a mládež. V pojetí svého literárního humoru navazuje na poláčkovskou tradici a v polistopadové době ji aktualizuje. Permanentně patří ke čtenářsky vděčným a oblíbeným slovesným tvůrcům.

Příprava, zaměření a metodologie práce

Orientovat se ve Steklačově literárním díle na základě jeho recepce a studia odborných pramenů. Sledovat je v dobových, typových, žánrových a vývojových souvislostech. Postihnout princip a specifičnost autorova humoru (situační, charakterové a jazykové komiky) jako osobitého prostředku uměleckého vyjádření psychologie a society dětských hrdinů a Steklačovy etiky a filozofie. Přitom uplatnit teoreticko-receptivní, analyticko-syntetický, interpretační, komparativní a hodnotící přístup.

Seznam odborné literatury:

Podrobnější informace o odborné literatuře k diplomové práci budou poskytnuty při úvodní konzultaci.

Vedoucí diplomové práce: doc. PaedDr. Jaroslav Toman, CSc.

Datum zadání diplomové práce: listopad 2003

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2005

.....
vedoucí katedry

.....
děkan

4. listopadu

V Českých Budějovicích dne 2003

